

Україна та ЄС: шляхи до співробітництва

Ірина Кононець¹

У системі зовнішньополітичних пріоритетів України особливе місце посідає співробітництво з ЄС. Європейський вибір нашої держави відкриває нові перспективи співробітництва з розвиненими країнами континенту, надає можливості економічного розвитку, зміцнення позицій України у світовій системі міжнародних відносин. Актуальність даної статті полягає в тому, що об'єктивна необхідність вимагає поступового, але неухильного включення економіки України до системи міжнародного поділу праці, світових інтеграційних процесів. Сучасні тенденції світового розвитку ставлять перед Україною нові проблеми та потребують від неї активної участі в їх рішенні.

Європейський Союз – один з провідних світових гравців, найбільший торговий та економічний блок на міжнародній арені, який прагне посилити свою економічну могутність та протистояти глобальним викликам сьогодення.

Мета ЄС - створення економічного союзу (спільна зовнішня економічна політика, спільний ринок послуг, капіталу і праці), монетарного і політичного (спільна зовнішня політика) союзу, а також впровадження спільного громадянства.

Євроінтеграція – це не примха чиновників чи політиків, а чинник об'єктивної реальності, обумовлений розташуванням України в центрі Європейського континенту і бажанням більшої частини суспільства. Керуючись цією ж логікою, зберігаємо і прагнемо розвивати рівноправні відносини з партнерами – країнами євразійського співтовариства, іншими світовими лідерами і новими центрами економічного розвитку. Керівництво держави прагне до партнерства на вищому рівні. Держава є учасником зони вільної торгівлі в межах СНД і готова наповнити конкретним змістом відповідну договірну базу. Україна конче потребує сталого зростання економіки та підвищення добробуту народу і розраховує досягти цієї мети на шляху євроінтеграції. Проте виявляється, що євро інтеграційні успіхи не такі вже й визначні, що зумовлено наявністю в ЄС низки проблем інтеграційного характеру [7].

Системна криза в Україні кінця 2013 р. – початку 2014 р. призвела до наскрізного “перезавантаження” влади, кристалізації цінностей і пріоритетів поступу суспільства. Одним з важливих наслідків таких змін стало утвердження європейського вектору розвитку України, реалізоване в підписанні Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Європейський Союз є одним з найбільших економічних партнерів України.

Для України європейська інтеграція – це шлях модернізації національної економіки, залучення іноземних інвестицій та новітніх технологій, підвищення конкурентоспроможності вітчизняного товаровиробника, можливість виходу на внутрішній ринок ЄС [3, с. 225].

Угода про асоціацію між Україною та ЄС є орієнтиром у впровадженні важливих внутрішніх трансформацій в Україні. Невід'ємною складовою Угоди є поглиблена та всеохоплююча зона вільної торгівлі Україна - ЄС, що стане інструментом економічної інтеграції. Поглиблена зона вільної торгівлі передбачає: лібералізацію торгівлі як товарами, так і послугами; лібералізацію руху капіталів та до певної міри – руху робочої сили. Підписання угоди про всеохоплюючу зону вільної торгівлі стане потужним стимулом для економічного зростання країни. Рух України до Європи визначає насамперед сталий економічний розвиток, економічне зростання.

Основні напрями інтеграційного процесу:

- адаптація законодавства України до законодавства ЄС, забезпечення прав людини;
- економічна інтеграція та розвиток торговельних відносин між Україною та ЄС;

¹ студ. Кіровоградський національний технічний університет

Науковий керівник: Савіцька І.М., асистент Кіровоградський національний технічний університет

- інтеграція України до ЄС у контексті загальноєвропейської безпеки; - політична консолідація та зміцнення демократії;
- адаптація соціальної політики України до стандартів ЄС;
- культурно-освітня і науково [4].

Асоціація між Україною та ЄС, для України це шанс виграти у боротьбі за економічне виживання, завоювати своє місце на європейському ринку. Потрібно відмітити, що поглиблена та всеохоплююча зона вільної торгівлі з ЄС дозволить нам вийти на якісно новий рівень економічного розвитку — підвищення якості життя громадян, модернізацію усіх сфер життя держави і суспільства, підвищення конкурентоздатності українських виробників. Успішне виконання Угоди — це важливий крок для України з метою подальшого інтегрування в ЄС [2].

Досвід країн — нових членів ЄС засвідчив: євроінтеграція може стати успішною лише тоді, коли вона дійсно набуває рівня національної ідеї, а кожний член суспільства усвідомить її значущість особисто для себе. На жаль, непевність і тривалість шляху України до підписання Угоди не сприяла формуванню у суспільстві адекватного розуміння сутнісного значення євроінтеграції у оновленні суспільства. Противники поширювали міфи, в яких євро інтеграційні виклики формулювалися як фатальні. Така “міфологія” була штучно “роздута” [5, с. 4].

Завдяки підписаній угоді Україна не залишиться наодинці перед викликами оновлення. Угода передбачає тривалі перехідні періоди, необхідні для поступової адаптації української економіки до конкурентних викликів європейського ринку.

Підписання Угоди матиме для України цілу низку наслідків як фіскального, так й інституційного характеру. Поміж найбільш вагомих:

- використання економічного потенціалу ЄС як прискорювача економічного розвитку (досвід управління, технології, фінансові ресурси та доступ до ринків);
- енергетична диверсифікація (зниження енергозалежності від одного постачальника);
- подальший розвиток конкурентних переваг України (аграрний сектор і виробництво продовольчих товарів, транспортні послуги, модернізація металургійного і хімічного комплексу, енергетичного і транспортного машинобудування тощо);
- зростання припливу інвестиційного капіталу, реалізація політики підтримки нових виробництв і модернізації існуючих [6, с. 3].

Отже, проаналізувавши потенційні вигоди та можливі ризики від майбутнього підписання економічної частини Угоди про асоціацію і передбаченої нею поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі, можна зробити висновок, що Україна не помилилася у своєму європейському виборі.

Для України європейська інтеграція — це шлях до модернізації вітчизняних підприємств, залучення іноземних інвестицій та новітніх технологій, підвищення конкурентоспроможності української продукції, отримання фінансових ресурсів для розвитку економіки. Угода про асоціацію між Україною та ЄС — це шанс модернізації національної економіки.

Список літератури

1. Віднянський С. В., Мартиной А. Ю. Еволюція зовнішньої політики України (1991 - 2006 рр.) // Український історичний журнал. - 2006. - №4.
2. Вишняков О. Європейський Союз: дискримінаційний режим в торгівлі з Україною // Право України. - 2005. - № 9.
3. Годун С. Д. Проблеми інтеграції України до Європейського Союзу. - К., 1999.
4. Гончаров Ю., Петін Ю., Сальник О. Застосування системи рейтингових оцінок як засіб ефективного управління процесом євроінтеграції // Економіка України. - 2005. - № 11.
5. Стратегія інтеграції України до Європейського Союзу (Президент України Л.КУЧМА) м. Київ, 11 червня 1998 року
6. Україна — ЄС: від асоціації до членства - (XXIV Економічний форум. Криниця — Здруй. 2—4.09.2014)